

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 94/12
Luxemburg, 3 iulie 2012

Hotărârea în cauza C-128/11
UsedSoft GmbH/Oracle International Corp.

Un autor de programe pentru calculator nu se poate opune revânzării licențelor sale „de ocazie” care permite utilizarea programelor sale descărcate de pe internet

Dreptul exclusiv de distribuție a unei copii a unui program pentru calculator acoperită de o astfel de licență se epuizează la prima sa vânzare

Oracle dezvoltă și distribuie, în special prin descărcare de pe internet, programe pentru calculator de tip „client/server”. Clientul descarcă o copie a programului în calculatorul său direct de pe pagina de internet a Oracle. Dreptul de utilizare asupra unui astfel de program, acordat printr-un contract de licență, cuprinde dreptul de a stoca în mod permanent copia programului respectiv pe un server și de a oferi acces la aceasta unui număr de până la 25 de utilizatori prin încărcarea în memoria centrală a stațiilor de lucru ale acestora. Potrivit contractelor de licență, clientul dobândește un drept de utilizare pe durată nedeterminată, netransmisibil și rezervat unui uz profesional intern. În cadrul unui contract de mentenanță, pot fi descărcate, de asemenea, de pe pagina de internet a Oracle, versiunile actualizate ale programului respectiv („update-uri”) și programe destinate remedierii erorilor („patch-uri”).

UsedSoft este o întreprindere germană care comercializează licențe cumpărate de la clienții Oracle. Clienții UsedSoft, care nu se află încă în posesia programului, îl descarcă direct, după achiziționarea unei licențe „de ocazie” de pe pagina de internet a Oracle. Clienții care dețin deja acest program pot achiziționa, în mod complementar, o licență sau o parte a licenței pentru utilizatori suplimentari. În acest caz, clienții descarcă programul în memoria centrală a stațiilor de lucru ale acestor alți utilizatori.

Oracle a introdus o acțiune în justiție în fața instanțelor germane împotriva UsedSoft pentru a i se interzice această practică. Bundesgerichtshof (Curtea Supremă Federală, Germania), competentă pentru soluționarea acestui litigiu în ultimă instanță, a sesizat Curtea de Justiție cu scopul de a interpreta, în acest context, Directiva privind protecția juridică a programelor pentru calculator¹.

Potrivit acestei directive, prima vânzare a copiei unui program pentru calculator în cadrul Uniunii de către titularul dreptului de autor sau cu consimțământul acestuia epuizează dreptul de distribuție a acestei copii în Uniune. Astfel, titularul dreptului care a comercializat o copie pe teritoriul unui stat membru al Uniunii pierde posibilitatea de a invoca monopolul său de exploatare pentru a se opune revânzării acestei copii. În speță, Oracle susține că principiul epuizării prevăzut de directivă nu se aplică licențelor de utilizare de programe de calculator descărcate de pe internet.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea precizează că **principiul epuizării dreptului de distribuție se aplică nu numai atunci când titularul dreptului de autor comercializează copiile programelor sale pentru calculator pe un suport material (CD-ROM sau DVD), ci și atunci când le distribuie prin descărcare de pe pagina sa de internet.**

Astfel, atunci când titularul dreptului de autor pune la dispoziția clientului său o copie – fie materială, fie imaterială – și încheie în același timp, în schimbul plății unui preț, un contract de licență care acordă clientului dreptul de a utiliza această copie pentru o durată

¹ Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator (JO L 111, p. 16).

nelimitată, acest titular vinde această copie clientului și **epuizează astfel dreptul său de distribuție exclusiv**. Ca atare, o asemenea tranzacție implică transferul dreptului de proprietate asupra acestei copii. Prin urmare, **deși contractul de licență interzice o transmitere ulterioară, titularul dreptului nu se mai poate opune la revânzarea acestei copii**.

Curtea subliniază, printre altele, că a limita aplicarea principiului epuizării dreptului de distribuție la copiile programelor pentru calculator vândute pe un suport material ar permite titularului dreptului de autor să controleze revânzarea copiilor care au fost descărcate de pe internet și să solicite, la fiecare revânzare, o nouă remunerație, deși prima vânzare a copiei în discuție i-ar fi permis deja titularului respectiv să obțină o remunerație corespunzătoare. O astfel de restricție privind revânzarea copiilor programelor pentru calculator descărcate de pe internet ar depăși ceea ce este necesar pentru a menține obiectul specific al proprietății intelectuale în cauză.

Pe de altă parte, epuizarea dreptului de distribuție se extinde asupra copiei programului pentru calculator vândute, astfel cum a fost corectată și actualizată de către titularul dreptului de autor. Astfel, chiar în ipoteza în care contractul de mentenanță are o durată determinată, atribuțiile corectate, modificate sau adăugate pe baza unui astfel de contract fac parte integrantă din copia descărcată inițial și pot fi utilizate de către client fără limitarea duratei.

Cu toate acestea, Curtea subliniază că, dacă licența dobândită de **primul cumpărător** vizează un număr de utilizatori care depășește propriile sale necesități, acest dobânditor **nu este autorizat totuși**, prin efectul epuizării dreptului de distribuție, **să fragmenteze licența respectivă** și să o revândă în parte.

În plus, Curtea precizează că **dobânditorul inițial** al unei copii materiale sau imateriale a unui program pentru calculator, cu privire la care dreptul de distribuție al titularului dreptului de autor este epuizat, **trebuie să facă inutilizabilă copia descărcată pe calculatorul său în momentul revânzării acesteia**. Astfel, dacă ar continua să o utilizeze, ar încălca dreptul exclusiv al titularului dreptului de autor de *reproducere* a programului său pentru calculator. Spre deosebire de dreptul exclusiv de *distribuție*, dreptul exclusiv de *reproducere* nu se epuizează prin prima vânzare. Directiva autorizează, totuși, orice reproducere necesară pentru a permite dobânditorului legal să utilizeze programul pentru calculator conform destinației sale. Astfel de reproduceri nu pot fi interzise prin contract.

În acest context, Curtea răspunde că orice dobânditor ulterior al unei copii, cu privire la care dreptul de distribuție al titularului dreptului de autor este epuizat, constituie un dobânditor legal în acest sens. Acesta poate, prin urmare, să descarce pe calculatorul său copia care i-a fost vândută de către primul dobânditor. O astfel de descărcare trebuie interpretată ca fiind o reproducere necesară a unui program pentru calculator, pentru a permite acestui nou dobânditor să utilizeze programul respectiv conform destinației sale.

Astfel, **noul dobânditor al licenței de utilizare, cum este un client al UsedSoft, poate, ca dobânditor legal al copiei corectate și actualizate a respectivului program pentru calculator, să descarce această copie de pe pagina de internet a titularului dreptului de autor**.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708